

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 10. De contemplatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

esse Deo aliquam partem animi non occupatam, ita ut semper maneat cordis particula, quæ Deum respiciat, eum cogitet, & ad eum aspiret.

284. *Fontes aspirationum*, è quibus elici possunt & hauriri, sunt plures, videlicet consideratio cœlestis Patriæ, tædium miseræ hujus vitæ, desiderium Deum videndi, magnitudo Divinæ Bonitatis & misericordiæ, Dei Sapientia, potentia cœterarumq; perfectiones, dolor de peccatis, affectus gratitudinis, passio Salvatoris, amor erga Deum, amor Dei erga nos, Divinæ Providentiæ admiratio, zelus animarum, & desiderium patiendi pro Christo. Quibus accedunt Actus abnegationis, pœnitentiæ, charitatis, Humilitatis, & cœterarum virtutum. Verba autem & affectus desumi possunt vel ex Sacra Scripturâ, maxime ex Psalmis, qui hujusmodi affectibus abundant; vel ex Sanctis Patribus, dicendo v. g. cum S. Augustino: *Servò te amavi, pulchritudo tam antiqua!* &c. Cujus Sanctissimi Patris Confessiones, Soliloquia, Manuale, Meditationes copiosissimam materiam subministrant. Vide plurimas Aspirationum formulas collectas, & in decades distributas ab illustrissimo Cardinale Bonâ in *viâ compendii ad Deum*; quæ inexpertis, vel aridis magnum subsidium conferunt.

§. 10.

De contemplatione.

285. **C**ontemplatio opus & occupatio est *perfectorum*; ad quam pervenitur non industria

dustriâ & labore nostro (Dei enim gratuitum donum est) sed Spiritûs Sancti gratiâ, & median-
tibus ejus donis ; ita ut causa proxima contem-
plationis sint *donum Sapientia* quod confert in-
tellectui nostro cognitionem altissimam & sim-
plicissimâ rerum divinarû cum quâdam mirabili
suavitate, sapore & dulcedine: *Donum intellectûs*,
quod nostro intellectui superaditur, ut res Fi-
dei intimius penetret & sublimius apprehen-
dat: *Donum scientia*, quod veritates Fidei ma-
nifestat rationibus capacitati nostræ accommo-
datis &c. Prærequiritur tamen etiam conatus
noster in abnegatione, mortificatione, medita-
tione, exercitio præsentia Dei, & praxi Aspi-
rationum ; quibus ritè præmissis, ad fores Di-
vinæ Sapientia cum magnâ longanimitate &
constantia pulsare oportet, quo usq; ad ipsius
contemplationem introducatur, ac tandem ad
arcanam cum Deo unionem elevemur ; quæ
unio finis est contemplationis, & vitæ hujus
mortalis suprema Beatitudo. Observat autem
Gelenius in *praxi mystica Theolog.* Et ex eo Car-
dinalis Bona *suprà c. 9. n. 2* pium exercitato-
rem vix ultra annum detineri in statu Aspira-
tionis ; eoq; spatio emenso eum transire ad fir-
mum intuitum contemplationis. Imò si quis
gratiâ abundantiori à Deo præventus & illu-
stratus fuerit, brevissimo tempore & intra du-
os menses ad magnam perveniet contemplatio-
nem ; uti mystici nonnulli asseverant. Errant
verò graviter, & seipso decipiunt, qui parùm
memores vicissitudinis humanæ, & inconstan-

Rr 4

tis

tis naturæ, feruntur impatientissimo desiderio ad Deum, quasi velint omnia Divina quodammodò deglutire. Nam tales mox defatigati deficiunt, & internam serenitatem ad contemplationem adeò necessariam perdunt. Errant præterea, qui inconsultò statum Aspirationis ante tempus deserunt, & ad statum contemplationis transire volunt: quia cùm humilitate & consilio careant, præcipitio & ruinæ proximi existunt. Utrùm verò quis ab Aspiratione debeat transire ad contemplationem, colligere potest ex hoc indicio, si experientiâ ipsi constet, quod orationes jaculatoriæ solito ardore destituantur, & quod interna dispositio inclinet ad intuitus & inhæssiones spirituales, quasi ad quietem mentalem non per gustum transeuntem, sed permanentem & perseverantem.

286. Porro definitur *contemplatio* ab Authore libri de spiritu & animâ inter opera D. Augustini, quod sit *perspicua veritatis jucunda admiratio*. S. Bernardus ait: *Contemplatio est verus certusq; intuitus animi de quacunq; re; sive apprehensio veri non dubia*. Brevius S. Thomas: *Contemplatio est Divinæ veritatis simplex intuitus*. Fuliùs alii: *contemplatio est intuitio clara & quieta Divinorum; voluntatem ad perfectum amorem inflammans*. Fusissimè deniq; Jacobus Alvarez: *Contemplatio est liber, perspicax & certus intuitus Dei, & rerum cælestium admirationem inferens, in amorem desinens, & ex amore procedens*. Dicitur primò *intuitus*; quia in contemplatione non discurretur ad inquirendam

dam veritatem; Sicut in meditatione facimus; sed contemplatio veritatem simpliciter & absq; discursu inspicit. Dicitur secundò *intuitus liber*, scilicet ratione hominis contemplantis, qui debet esse liber non tantum à peccatis, sed etiam ab affectibus inordinatis, & à curis superfluis. Item ratione actus; quia animus à rebus terrenis expeditus, quasi avis in aëre liberrimo motu vagatur, quocunq; Deus illum fert. Dicitur tertio *intuitus perspicax*, id est, clarus, apertus, & conspicuus, non quidem in lumine gloriæ, sed in lumine fidei; quam fidem lux sapientiæ perficit & exacuit. Dicitur quarto *intuitus certus*; quia de rebus divinis eo certiores reddimur, quò clarius eas perspicimus. Dicitur quinto Dei, *ac rerum caelestium intuitus*; ut significetur objectum contemplationis, quod est Deus in essentiâ unus, in personis trinus, infinitè perfectus, & infinitis perfectionibus excellens. Item Christus Salvator noster cum omnibus mysteriis & Beneficiis humano generi exhibitis. Deniq; Patria cœlestis & Ecclesia triumphans; verbo, omnia objecta meditationis possunt esse etiam objecta contemplationis; si talia sint, quæ ad amorem Dei corda inflamment. Dicitur Sextò *admirationem inferens*; licet enim illa, quæ contemplamur, sint nobis per fidem cognita & perspecta, nihilominus quia novo & insolito modo nobis proponuntur, stupenda nobis & mirabilia videntur. Dicitur septimò *in amorem desinens*; ut ostendatur, quis sit finis contemplationis; nempe major,

R r s

per-

perfectior & intensior *amor Dei*, per quem Deo unimur, & intimè adhæremus, ac unus quodammodò Spiritus cum Deo efficimur. Deniq; additur *ex amore procedens*: quia ex charitate Dei incitatur ad ejus contemplationem; ut eum magis & perfectius amemus. Quod verò supra dixi, contemplationem esse *Donum perfectiorum*, qui vitiis extinctis, & affectibus moderatis, eam mentis tranquillitatem possident, quâ possint mentis obtutum in Deo figere; nullatenus intelligendum est, quasi omnes *perfecti* sint contemplativi, & donum contemplationis possideant: Nam non omnes perfecti eleuantur ad contemplationem, saltem perfectam: quia Deus multas alias habet vias, quibus perfectos & sanctos efficiat: cujusmodi sunt afflictiones, labores vitæ activæ, oratio, multimoda mortificatio &c. soletq; aliquando evenire, ut magnis contemplationis donis cumulati, sint charitate inferiores aliis, qui hæc dona contemplationis non experiuntur. Undè non debet fieri pusillanimis, qui contemplationis gratiam in se non sentit.

Atq; hæc de unionione cum Deo per meditationem, aspirationem, & contemplationem sufficiant. Nunc ad *unionem voluntatis* per actualem charitatem, seu amorem transeamus.

S. I. I.

De unionione voluntatis cum Deo, quæ est apex perfectionis.

287. **P**ost unionem intellectus nostri cum Deo per considerationem sequitur etiam *unitio*